

61976J0013

Cauza 13/76

**HOTĂRÂREA CURȚII
DIN 14 IULIE 1976***

Gaetano Donà

împotriva

Mario Mantero

**(cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare, formulată de Giudice
Conciliatore din Rovigo)**

În cauza 13/76,

având ca obiect o cerere adresată Curții, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, de către Giudice Conciliatore din Rovigo, pentru pronunțarea, în litigiul aflat pe rolul acestei instanțe, între

GAETANO DONÀ

și

MARIO MANTERO

a unei hotărâri preliminare privind interpretarea, în special, a articolelor 7, 48 și 59 din Tratatul CEE,

CURTEA,

compusă din R. Lecourt, președinte, H. Kutscher și A. O'Keeffe, președinți de cameră, J. Mertens de Wilmars, M. Sørensen, A. J. Mackenzie Stuart și F. Capotorti, judecători,

avocat general: A. Trabucchi

grefier: A. Van Houtte

pronunță prezenta

HOTĂRÂRE

* Limba de procedură: italiana.

1. Prin ordonanța din 7 februarie 1976, primită la grefa Curții la 13 februarie 1976, Giudice Conciliatore, Rovigo, a adresat, în temeiul articolului 177 din Tratatul CEE, diferite întrebări privind interpretarea articolelor 7, 48 și 59 din acest tratat;
2. Primele două întrebări încearcă să stabilească faptul dacă articolele 7, 48 și 59 din tratat conferă tuturor resortisanților din statele membre ale Comunității dreptul de a efectua o prestare oriunde în Comunitate și, în special, dacă jucătorii de fotbal au și ei acest drept, în cazul în care prestările lor au un caracter profesional;
3. Prin a treia întrebare, adresată pentru cazul în care răspunsul la primele două întrebări ar fi afirmativ, se solicită Curții să se pronunțe, în esență, dacă dreptul sus-menționat poate fi invocat, de asemenea, pentru a se opune punerii în aplicare a normelor contrare adoptate de o federație de fotbal care are competența de reglementare a practicii acestui sport pe teritoriul unui stat membru;
4. În cele din urmă, prin a patra întrebare, adresată pentru cazul în care primele trei întrebări ar primi un răspuns afirmativ, se solicită Curții să se pronunțe cu privire la faptul dacă dreptul în cauză poate fi invocat în mod direct în fața instanțelor naționale și dacă acestea au obligația de a-l proteja;
5. Aceste întrebări au fost adresate în cadrul unui litigiu între doi resortisanți italieni cu privire la compatibilitatea cu articolele sus-menționate ale tratatului cu anumite dispoziții ale „Regulamentului organic al Federației italiene de fotbal”, în temeiul cărora numai jucătorii afiliați acestei federații pot disputa aceste partide în calitate de profesioniști sau semiprofesioniști, în timp ce afilierea în această calitate nu se acordă, în principiu, decât jucătorilor de cetățenie italiană;
6. 1) În temeiul articolului 7 din tratat, în domeniul de aplicare al acestuia este interzisă orice discriminare exercitată pe bază de cetățenie;

Această normă a fost pusă în aplicare, în ceea ce privește salariații și, respectiv, prestatorii de servicii, prin articolele 48-51 și 59-66 din tratat, precum și prin actele instituțiilor comunitare adoptate în temeiul acestora;
7. În ceea ce privește mai ales lucrătorii, articolul 48 prevede că libera circulație implică eliminarea oricărei discriminări, pe baza cetățeniei, între lucrătorii statelor membre, în ceea ce privește încadrarea în muncă, remunerarea și celelalte condiții de muncă;
8. În conformitate cu articolul 1 din Regulamentul nr. 1612/68 al Consiliului din 15 octombrie 1968 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Comunității (JO L 257, p. 2), orice resortisant al unui stat membru, indiferent de reședința sa, are „dreptul de acces la o activitate salariată și de a desfășura această activitate pe teritoriul altui stat membru”;
9. În ceea ce privește libertatea de a presta servicii în cadrul Comunității, articolul 59 prevede că restricțiile existente în acest domeniu sunt eliminate în privința resortisanților

statelor membre stabiliți într-un stat al Comunității, altul decât cel al cărui resortisant este persoana căreia îi sunt destinate serviciile prestate;

10. Potrivit articolului 60 al treilea paragraf, prestatorul de servicii poate, pentru a-și executa prestarea, să-și exercite activitatea cu caracter temporar în țara în care realizează prestarea se servicii, în aceleași condiții ca și cele pe care această țară le impune propriilor resortisanți;
11. Rezultă din cele de mai sus că este incompatibilă cu norma comunitară orice dispoziție națională care rezervă exclusiv resortisanților unui stat membru o activitate care intră în domeniul de aplicare a articolelor 48-51 sau 59-66 din tratat;
12. 2) Ținând seama de obiectivele Comunității, practicarea sporturilor intră sub incidența dreptului comunitar în măsura în care aceasta constituie o activitate economică în sensul articolului 2 din tratat;

Acesta este cazul activității de jucător profesionist sau semiprofesionist de fotbal, acesta exercitând o activitate salariată sau efectuând prestări de servicii remunerate;
13. În cazul în care astfel de jucători au cetățenia unui stat membru, aceștia beneficiază, așadar, în toate celelalte state membre, de dispoziții comunitare în materie de liberă circulație a persoanelor și serviciilor;
14. Aceste dispoziții nu se opun totuși unei reglementări sau practici care exclud jucătorii străini de la participarea la anumite partide din motive neeconomice, care țin de caracterul și de cadrul care sunt specifice acestor partide și care interesează, prin urmare, sportul ca atare, așa cum este, de exemplu, cazul unor partide între echipele naționale din diferite țări;
15. Această restrângere a domeniului de aplicare al dispozițiilor în cauză trebuie totuși să se limiteze la obiectivul său propriu;
16. Este de competența instanței naționale să califice, având în vedere considerentele precedente, activitatea supusă aprecierii sale;
17. 3) Astfel cum a hotărât Curtea în hotărârea din 12 decembrie 1974 în cauza Walrave (36-74, Recueil 1974, p. 1405), interzicerea discriminării pe baza cetățeniei se aplică nu numai în cazul acțiunii autorității publice, ci și în cazul normelor de altă natură care urmăresc să reglementeze, în mod colectiv, munca salarizată și prestările de servicii.
18. Rezultă că dispozițiile de la articolele 7, 48 și 59 din tratat, care au un caracter imperativ, pot fi luate în considerare de către instanța națională, în scopul de a examina validitatea sau efectele unei dispoziții conținute de regulamentul unei organizații sportive;
19. Este, prin urmare, necesar să se răspundă la întrebările adresate că este incompatibilă cu articolul 7 și, după caz, cu articolele 48-51 sau 59-66 din tratat o reglementare sau o

practică națională, chiar adoptată de către o organizație sportivă, care rezervă exclusiv resortisanților statului membru în cauză dreptul de a participa, în calitate de jucători profesioniști sau semiprofesioniști, la partide de fotbal, cu condiția să nu fie vorba de o reglementare sau practică ce exclude jucătorii străini de la participarea la anumite partide din motive neeconomice, care țin de caracterul și de cadrul care sunt specifice acestor partide și care interesează, prin urmare, exclusiv sportul ca atare;

20. 4) Astfel cum Curtea a hotărât deja în hotărârea din 4 decembrie 1974 în cauza Van Duyn (41-74, Recueil 1974, p. 1337) și, respectiv, hotărârea din 3 decembrie 1974 în cauza Van Binsbergen (Recueil 1974, p. 1299), articolul 48, pe de o parte, și articolul 59 primul paragraf și articolul 60 al treilea paragraf, pe de altă parte, din tratat — ultimele două dispoziții cel puțin în măsura în care urmăresc să elimine orice formă de discriminare față de prestator pe bază de naționalitate sau datorită faptului de a fi stabilit într-un stat membru, altul decât cel în care prestarea se realizează — au un efect direct asupra drepturilor statelor membre și conferă persoanelor fizice drepturi pe care instanțele naționale trebuie să le protejeze;

Cu privire la cheltuielile de judecată

21. Cheltuielile cerute de Comisia Comunităților Europene, care a prezentat observații Curții, nu pot face obiectul unei rambursări și, întrucât procedura are, în raport cu părțile în acțiunea principală, un caracter incidental față de procedura din fața Giudice Conciliatore din Rovigo, este de competența acestei instanțe să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată;

pentru aceste motive,

CURTEA,

pronunțându-se cu privire la întrebările care i-au fost adresate de către Giudice Conciliatore din Rovigo, prin ordonanța din 7 februarie 1976, hotărăște:

1) Este incompatibilă cu articolul 7 și, după caz, cu articolele 48-51 sau 59-66 din tratat o reglementare sau o practică națională, chiar adoptată de către o organizație sportivă, care rezervă exclusiv resortisanților statului membru în cauză dreptul de a participa, în calitate de jucători profesioniști sau semiprofesioniști, la partide de fotbal, cu condiția să nu fie vorba de o reglementare sau practică ce exclude jucătorii străini de la participarea la anumite partide din motive neeconomice, care țin de caracterul și de cadrul care sunt specifice acestor partide și care interesează, prin urmare, exclusiv sportul ca atare;

2) articolul 48, pe de o parte, și articolul 59 primul paragraf și articolul 60 al treilea paragraf, pe de altă parte, din tratat — ultimele două dispoziții cel puțin în măsura în care urmăresc să elimine orice formă de discriminare față de prestator pe bază de naționalitate sau datorită faptului de a fi stabilit într-un stat membru, altul decât cel în care prestarea se realizează — au un efect direct asupra drepturilor statelor membre și conferă persoanelor fizice drepturi pe care instanțele naționale trebuie să le protejeze.

Lecourt

Kutscher

O'Keefe

Mertens de Wilmars

Sørensen

Mackenzie Stuart

Capotorti

Pronunțată în ședință publică la Luxemburg, 14 iulie 1976.

Grefier

A. Van Houtte

Președinte

R. Lecourt